PvdA: Zeker in Drenthe!

Woord vooraf

Doe maar gewoon. Als iets Drenten kenmerkt is dat ze vooral gewoon zijn en doen. Nuchterheid, (soms wat teveel) bescheidenheid en gewoon doen. Daar is niks mis mee. Maar gewoon moet ook zijn:

- Een vaste baan met een fatsoenlijk salaris.
- Een betaalbaar huis met een lage energierekening.
- Goed onderwijs voor je kinderen.
- De juiste zorg voor je ouders.
- Een bereikbaar Drenthe, waar je kunt genieten van de natuur.
- Een wereld die je met een gerust hart kunt nalaten aan je kleinkinderen

Hoe moeilijk kan dat nou zijn?

Het is een kwestie van kiezen.

Kiezen voor een samenleving die met elkaar de zaken oppakt.

Noem het naoberschap, solidariteit of een cooperatieve manier van werken.

Alleen ga je soms sneller, maar samen kom je verder.

Zo willen wij perspectief bieden aan alle mensen in Drenthe.

Drempels wegnemen en de kansen eerlijk verdelen.

Zeker in Drenthe!

Cees Bijl, lijsttrekker voor de PvdA in Drenthe.

PvdA: Zeker in Drenthe!

Drenthe bruist en Drenthe rust. Drenthe biedt reuring en Drenthe biedt ontspanning. Drenthe is een provincie voor iedereen maar vooral voor ons, Drenten. We wonen met bijna een half miljoen mensen in een van de mooiste provincies van Nederland. Een provincie met een rijke historie en talloze indrukwekkende overblijfselen daarvan. En of ze nu door de natuur of door mensen zijn ontstaan, we zijn er maar wát trots op! We roepen het nooit hardop - bescheiden als we zijn - en we werken gewoon door aan het nóg verder verfraaien van onze provincie. De PvdA is al jaren een factor van belang in onze provincie en heeft haar steentje bijgedragen aan hoe Drenthe er nu uitziet. Wij zijn daar trots op maar het is geen reden op onze lauweren te rusten.

Want: het kan altijd beter. Voor u als inwoner, voor ons als Drenten. Zo ziet de PvdA het als haar plicht en als reden van haar bestaan te blijven strijden voor gelijke kansen en voor zekerheid! Zeker zijn van een fijne woning, van goede en bereikbare zorg, van vast werk en een toegankelijk Drenthe. En zeker zijn van elkaar en van wat ons als Drenten verbindt.

Want die verbinding hebben wij meer dan ooit nodig. Drenthe – en heel Nederland – staat aan de vooravond van de energietransitie, de 'Grote Verbouwing'. Die moet mogelijk maken dat de generaties na ons ook kunnen wonen, leven en recreëren in onze mooie provincie. Dat vraagt anders denken en anders doen. Maar het vraagt vooral verbinding want we rooien het alleen als we het samen doen én iedereen mee kan doen. Voor ons nu, maar zeker voor onze opvolgers en een schone toekomst.

Vier jaar geleden konden en wilden wij u geen gouden bergen beloven. En nu het economisch beter gaat met ons land en dus ook met onze provincie beloven wij nog steeds geen gouden bergen. Wij beloven u wel dat wij ons opnieuw en met grote energie inzetten voor de inwoners van Drenthe om onze provincie verder te ontwikkelen. Waar het mag en kan, gaan we aan de slag. Maar sommige mooie plekjes moet je juist met rust laten.

Dit is het verkiezingsprogramma van de Drentse PvdA voor de komende vier jaren. Een globaal programma. We kiezen er namelijk voor plannen met u samen te maken en vragen daarvoor uw steun en vertrouwen! We zoeken u daarom op, in alle dorpen en steden in Drenthe, want we willen er zeker van zijn dat u meedoet en vooral mee kúnt doen.

Waar wij keuzes maken in dit programma betreft het projecten, initiatieven en activiteiten waar altijd mensen bij betrokken zijn. Waar we draagvlak voor zoeken en die bijdragen aan een nog fijnere provincie om in te leven, werken en wonen!

1 Economie, werkgelegenheid en onderwijs

Uitdaging 1: bestaanszekerheid voor iedereen!

In een sterk en sociaal Drenthe kan iedereen naar vermogen bijdragen aan onze samenleving. Werk en een fatsoenlijk inkomen dat voorziet in bestaanszekerheid vormen de basis voor een zelfstandig leven.

De afgelopen vier jaar heeft de Drentse economie zich voorzichtig hersteld. De werkgelegenheid in Drenthe zit in de lift. Maar vruchten van groei en welvaart moeten eerlijk worden verdeeld. Bovendien moet goed gekeken worden naar ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Onze banen veranderen en er moeten nog steeds banen bij om iedereen passend werk te kunnen bieden. De uitdaging is in een snel veranderende economie ervoor te zorgen dat iedereen meedeelt in de welvaart.

Wat vindt de PvdA ervan?

Meer banen, eerlijk werk voor iedereen, en een inkomen uit werk dat loont. Drenthe is gebaat bij een goede aansluiting bij sterke economische regio's. We vinden dat de overheid actief moet zijn en daar waar nodig steken we de helpende hand uit naar mensen die hulp nodig hebben. We hebben praktisch én theoretisch opgeleide mensen nodig. Voor beide willen we bestaanszekerheid. Armoede (ook onder werkenden) en uitzichtloosheid is voor ons onacceptabel. We zien kansen in het versterken van economische regio's. Stevige netwerken zijn noodzakelijk, daarmee kan Drenthe aanhaken bij het succes van andere Europese regio's. Bestuurlijke samenwerking is van belang: alleen lopen we sneller, samen komen we verder. We staan voor het behoud van de Rijksdiensten in het Noorden als werkgever.

Wat gaan we doen?

- De samenwerking met onze buurprovincies en onze Duitse buren zetten we krachtig op de kaart.
- We bieden ruimte aan vernieuwende, kleinschalige starters en stimuleren sociaal ondernemerschap.
- We steunen ontwikkelingen in de ondernemersfabrieken¹, maar ook in leegstaande panden in dorpen of binnensteden.
- We ondersteunen succesvolle arbeidsmarktprogramma's. Zo creëren we kansen in sectoren
 die veel werk bieden (zoals de maakindustrie, de zorg en de vrijetijdseconomie) hun kennis,
 kunde en producten af te stemmen op de vraag van de toekomst.

Uitdaging 2: zeker van goed onderwijs

Hoe zorgen we ervoor dat onze loodgieters en elektriciens van de toekomst het naadje van de kous weten van zonnepanelen, warmtepompen en domotica², maar ook nog steeds de lekkende kraan kunnen repareren?

Door digitalisering, robotisering en verduurzaming verandert de economie, en daarmee ook de eisen aan werknemers. Er zullen banen van nu verdwijnen, maar er komen andere voor terug – banen van de toekomst. Onderwijs en opleiding vormen de basis om mee te komen op de arbeidsmarkt. Bij- of omscholing worden steeds belangrijker, zodat werknemers de technologische ontwikkelingen kunnen bijbenen. Een flexibele arbeidsmarkt is geen eenrichtingsverkeer: overheid en werkgevers

¹ De OndernemersFabriek Drenthe is onderdeel van Ik Ben Drents Ondernemer (een initiatief van de Provincie Drenthe) en is bedoeld om jonge bedrijven met groeiambitie verder te helpen.

² De integratie van technologie en diensten, ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven.

bieden de mogelijkheid voor bij- en omscholing. Voor de komende jaren wordt de uitdaging onderwijs en de veranderende vraag naar arbeid beter op elkaar aan te laten sluiten.

Wat vindt de PvdA ervan?

ledereen heeft het recht op een leven lang leren. Werken is meer dan je inkomen verdienen, het is ook een vorm van zingeving, het gevoel dat je een zinvolle bijdrage levert. De ontwikkelingen in de economie zijn risico's maar ook kansen voor mensen die mee willen en kunnen gaan in de veranderingen.

Opleiding gaat over jongeren, maar ook over het bijscholen van oudere werknemers om 'fit' te blijven voor de arbeidsmarkt.

Het ontschotten (samenvoegen) van fondsen van verschillende bedrijfstakken kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

Financiële, fysieke of sociale drempels mogen geen belemmering zijn voor je verdere ontwikkeling. Daarmee doorbreken we ook de armoede die een deel van onze bevolking erfelijk op achterstand zet.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren samenwerking tussen scholen en bedrijven, onder meer door het ondersteunen van leerwerktrajecten.
- Er komt een provinciaal gildefonds. Een 'overbruggingskrediet' daaruit stelt werkgevers in staat jonge werknemers in dienst te nemen voordat kennis en kunde van oudere werknemers verdwenen is.
- Bij- of omscholing maken we mogelijk met voucherregelingen³, voor een laagdrempelige omscholing of oriëntatie op ander werk.
- Met het beroepsonderwijs maken we een agenda voor toekomstgerichte programma's.
 Daarmee stemmen we de opleidingscapaciteit tussen onderwijs en bedrijfsleven af.
- We stimuleren vakgericht Duits-onderwijs, zodat taal geen barrière is bij een baan over de grens en blijven werken aan de erkenning van Nederlandse diploma's in Duitsland.

Uitdaging 3: zeker geen laaggeletterdheid!

In Drenthe hebben 45.000 mensen moeite met lezen en schrijven. Dit heeft gevolgen voor hun kansen op werk en leidt tot schooluitval, armoede en gezondheidsproblemen.

Er zijn al veel initiatieven waarmee het probleem van de laaggeletterdheid wordt aangepakt, op gemeentelijk, provinciaal en landelijk niveau.

De uitdaging is door een gestructureerde aanpak te bereiken dat het aantal laaggeletterden van nu gaat dalen én dat er geen nieuwe laaggeletterden bijkomen door kinderen voldoende geletterd van school te laten komen.

Wat vindt de PvdA ervan?

Het onvoldoende kunnen lezen en schrijven is een grote belemmering voor het kunnen meedoen in de samenleving. Dat is onacceptabel.

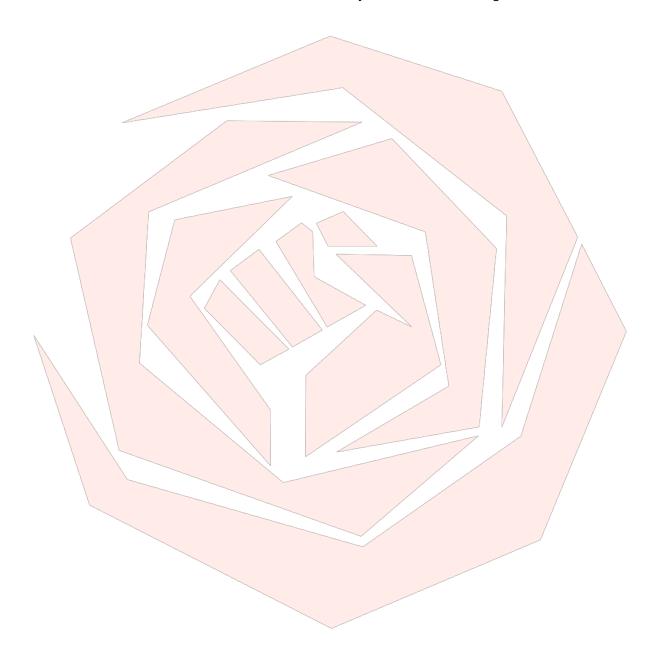
Wat gaan we doen?

 We houden de bibliotheekfunctie overeind, (zie ook Cultuur) ook voor het opzetten en behouden van Taalhuizen.

5

³ Een voucher is een tegoedbon

- We vergroten de aandacht van onderwijs voor voldoende lees- en schrijfvaardigheden bij het afronden van een opleiding.
- Werkgevers stimuleren we actief binnen hun bedrijven laaggeletterdheid te signaleren en extra opleiding aan te bieden.
- Er komt extra aandacht voor het vergroten van digitale vaardigheden en weerbaarheid van zowel ouderen als jongeren.
- We bieden voor minimaal 5000 mensen een traject om hun taalvaardigheden te verbeteren.

2 Zorg en toegankelijkheid

Uitdaging 4: zeker van zorg

De ontwikkelingen in Drenthe - ziekenhuizen, huisartsen en tandartsen- geven reden tot zorg. Ziekenhuizen die samenwerken of samengevoegd worden, afdelingen die sluiten of verhuizen naar een andere locatie, acute zorg die uitgekleed wordt. De beschikbaarheid van zorg staat onder druk, door krimp, de verandering van de samenstelling van de Drentse bevolking, maar ook door de (on)aantrekkelijkheid van het platteland als vestigingsplaats. Minder specialisten, huis- en tandartsen betekenen grotere reisafstanden en langere wachttijden.

De uitdaging is de zorg in Drenthe toegankelijk te houden: redelijke reisafstanden, financieel en fysiek bereikbaar en kwalitatief goed.

Wat vindt de PvdA ervan?

ledereen heeft recht op goede, beschikbare en bereikbare zorg. Planbare zorg en acute zorg moeten anders georganiseerd worden om aan een goede zorgplicht te voldoen.

Daarnaast geven de veranderingen in de zorg ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld medisch specialisten die spreekuur houden in een gezondheidscentrum, online begeleiding bij medicatie en behandelingen, e-health, zelf metingen doen in plaats van zorgprofessionals.

Goede zorg is belangrijk, maar de consumptie ervan zou (uiteindelijk) moeten verminderen door een sterke inzet op preventie.

Wat gaan we doen?

- We ondersteunen organisaties die de belangen van patiënten en de leefbaarheid vergroten.
 Dit geldt ook voor ontwikkelingen die tot een andere vorm van zorg leiden.
- We bieden in overleg met beroepsorganisaties en opleidingen stimulansen voor jonge medici zich in Drenthe te vestigen, bijvoorbeeld door te helpen bij huisvesting of het vinden van banen voor partners.
- Ook zoeken we uit of we artsen kunnen helpen bij de financiering van of toetreding tot hun opleiding en/of overnamekosten voor bijvoorbeeld een huisartspraktijk.
- In navolging van het Nationaal Preventieakkoord formuleren we met onze inwoners én zorgpartijen haalbare ambities op Drents niveau ter vermindering van zorgconsumptie.

Uitdaging 5: zeker van toegang

Toegankelijkheid betekent dat iedereen makkelijk een kantoor of winkel binnenkomt, of een evenement kan bezoeken. Iedereen moet websites moet kunnen lezen of kunnen horen, ook als je slechtziend of slechthorend bent. We zijn een eind op weg dat waar te maken. Toch ervaren we in de praktijk dat aandacht voor toegankelijkheid regelmatig wegebt. De uitdaging is blijvend aandacht voor toegankelijkheid te houden en waar nodig te borgen.

Wat vindt de PvdA ervan?

ledereen moet mee kunnen doen aan onze Drentse samenleving, inwoners én bezoekers. We willen geen belemmeringen bij toegang tot voorzieningen, informatie, een passende baan. Daarom willen we dat Drenthe de meest toegankelijke provincie wordt.

- De provincie geeft zelf het goede voorbeeld door provinciale gebouwen toegankelijk te maken. Door taal te gebruiken die iedereen kan begrijpen. Door elk jaar in het Drents Parlement te bespreken hoe ver we zijn met die meest toegankelijke provincie.
- De provincie stelt een adviesraad in van mensen die uit ervaring weten hoe je de provincie toegankelijker maakt. Met die adviesraad overlegt de provincie tenminste twee keer per jaar.
- Bij verstrekken van subsidies is toegankelijkheid een voorwaarde.

Uitdaging 6: zeker van zorg dichtbij

Langer thuis blijven wonen is voor veel mensen een wens, als ze voldoende en de juiste ondersteuning krijgen. Zorg dichtbij, steeds dezelfde zorgverlener en de menselijke maat zijn hierbij van belang.

Er zijn al veel initiatieven de zorg dichtbij te organiseren. Bijvoorbeeld het starten van zorgcoöperaties voor het vergroten van sociale contacten en het leveren van zorg. Deze initiatieven lopen vaak tegen belemmeringen aan door regels en vragen een andere benadering door de (provinciale) overheid. De uitdaging is initiatieven van onderop voldoende ruimte en regelvrijheid toe te kennen zodat ze zich kunnen ontplooien.

Wat vindt de PvdA ervan?

Wij vinden dat mensen de mogelijkheid moeten hebben zo lang mogelijk in hun eigen omgeving/buurt te kunnen blijven wonen. Daarvoor zijn in de huidige samenleving nieuwe methoden, middelen en werkwijzen nodig. Maar misschien ook "oude" vormen zoals woonvormen met jongeren en ouderen. De komst van meer digitale en technische middelen maken langer thuis blijven wonen makkelijker.

- We omarmen nieuwe ontwikkelingen in zorgverlening als ze bijdragen aan het zo lang mogelijk in de eigen omgeving kunnen blijven wonen.
- We halen belemmeringen voor het uitrollen van dergelijke initiatieven weg en stimuleren nieuwe initiatieven en dragen dat actief uit.

3 Wonen

Uitdaging 7: Zeker van onderdak

Drenthe is een fijne provincie om te wonen. Er is een divers aanbod aan woonvormen. In of dichtbij de stad waar voorzieningen zijn of op het platteland waar het rustiger is. De komende jaren zal het aantal inwoners nauwelijks groeien maar qua samenstelling wel veranderen. We hebben te maken met vergrijzing en ontgroening en er komen meer eenpersoonshuishoudens. In sommige delen van Drenthe hebben we te maken met krimp en een overaanbod aan woningen. Op andere plekken – met name de steden – met groei. Daarnaast zien we door een gebrek aan passende en betaalbare woningen jongeren uit de provincie vertrekken. De uitdaging is de mismatch tussen vraag en aanbod in samenspraak met gemeenten en woningcorporaties te verkleinen en op te lossen.

Wat vindt de PvdA ervan?

Een veilig, duurzaam en betaalbaar dak boven je hoofd is een basisvoorziening. En betaalbaarheid is van het grootste belang zeker omdat de sociaaleconomische omstandigheden in grote delen van Drenthe dat noodzakelijk maken. Mensen moeten zo lang mogelijk van hun eigen stek kunnen genieten, ook als dat noodzaakt woningen aan te passen.

Wat gaan we doen?

- De provincie treedt op als verbinder tussen de gemeenten en woningcorporaties voor de woningmarkt.
- Er komt bijzondere aandacht voor het wonen van ouderen en jongeren. Er komt
 experimenteergeld om gemeenschappelijk leven en wonen voor ouderen te bevorderen. Ook
 komt er experimenteergeld voor passende woningbouw voor jonge Drenten. (Tiny houses,
 maar ook functiewijziging en herbestemming van verlaten schoolgebouwen of (boeren) bedrijven.)
- De provinciale impulsregeling woningbouw en het herstructureringsfonds wordt meer en beter benut.
- We experimenteren met het koppelen van zorgvoorzieningen aan het wonen van ouderen.

Uitdaging 8: Zeker van duurzaam wonen

Onze huizen gaan veranderen. Nieuwbouw is gaat het aardgas af en bestaande bouw gaat de komende jaren eraf.

Dat is een enorme opgave waar veel Drenten zich terecht zorgen over maken. Bewoners van (sociale) huurwoningen zijn hierbij afhankelijk van de manier waarop de verhuurder de verduurzaming ter hand neemt. Voor particuliere woningeigenaren is het soms lastig de kosten te dragen.

Energiearmoede (steeds meer moeite hebben met het betalen van de energierekening) ligt op de loer of is voor velen al een feit.

De uitdaging is dat iedereen mee kan doen aan het verduurzamen van de eigen of de gehuurde woning.

Wat vindt de PvdA ervan?

Alle inwoners van Drenthe moeten zonder financiële nachtmerries en slapeloze nachten kunnen wonen in een verduurzaamde woning. Drenten die hierbij een steuntje in de rug nodig hebben, willen we dat steuntje bieden. We willen zo weinig mogelijk bureaucratie en vooral meer middelen en begeleiding en ondersteuning op lokaal niveau.

- We richten samen met gemeenten wijk- en dorpssteunpunten in waar we inwoners met raad en daad bijstaan en informeren over mogelijkheden hun woning te verduurzamen. Daarbij benutten we de kennis van de Energiewerkplaats Drenthe.
- We zorgen in alle wijken en kernen voor energieambassadeurs die buurtgenoten adviseren en begeleiden.
- We blijven het provinciaal steunpunt voor energiecoöperaties de Drentse Kei steunen.
- We onderzoeken of we langdurig werkzoekenden kunnen inschakelen via (om-)scholingsprogramma's voor de duurzaamheidsopgave.
- We verkennen mogelijkheden minder draagkrachtigen financieel te ondersteunen bij de duurzaamheidsopgave, bijvoorbeeld door laagrentende leningen, zoals die van het Nationaal Energiebespaarfonds.

Uitdaging 9: Zeker van een goed leefklimaat

De steden in Drenthe groeien en zien hun grondgebied verdichten terwijl veel dorpen tot stilstand komen of (verder) krimpen. Dat betekent dat de steden zich moeten oriënteren op een nieuwe positie: hun functie voor eigen inwoners én de regio. De dorpen lopen tegen een andere nieuwe werkelijkheid aan: de groei is eruit en de voorzieningen verschralen.

De uitdaging is de stedelijke kernen en het platteland in de gelegenheid te stellen hun nieuwe, gewijzigde functies voor onze inwoners gestalte te geven.

Wat vindt de PvdA ervan?

Drenthe is één provincie met twee vormen van wonen: het wonen in een dorp en het wonen in een stad. Daarbij vormt de beperking van het dorp de kracht van de steden. Dit biedt kansen voor een nieuw woon- en leefklimaat waar, als iedereen er de schouders onder zet, het tot in lengte van jaren prettig wonen blijft.

In de steden moeten de bereikbaarheid en het voorzieningenniveau, inclusief de winkelgebieden, op orde zijn. Daarnaast moet het woningaanbod afgestemd zijn op de nieuwe vraag. Dat betekent soms herstructureren of aanpassen van de infrastructuur. Steden worden zo 'verzorgingsplaatsen'. Voor de dorpen: naoberschap moet geen illusie zijn maar werkelijkheid.

Waar steden meer te bieden hebben, profiteren dorpsbewoners daarvan. Dat betekent dat we het ruimtelijk beleid hierop aanpassen.

Wat gaan we doen?

- Voor dorpen en steden komt nieuw beleid en een nieuwe aanpak, gebaseerd op de functies in de toekomst. We ondersteunen de steden en de plattelandsgebieden met de invulling van die opdracht. Met advies, eventueel met geld en vooral door actief samenwerking en overleg tot stand te brengen.
- We zetten het binnenstadsfonds voort in de volgende bestuursperiode.

Uitdaging 10: Zeker van een goede Omgevingswet.

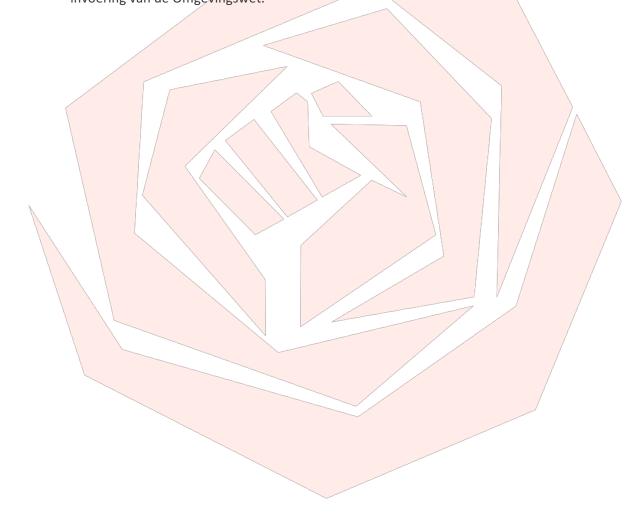
In 2021 word naar verwachting de Omgevingswet ingevoerd. Een enorme operatie en verandering in het ruimtelijk beleid. In deze wet komt alle bestaande bouw-, milieu- en ruimtelijke ordeningsregelgeving bij elkaar. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden voor gemeentes en provincies om bijvoorbeeld in onbruik geraakte bedrijventerreinen te herontwikkelen, kantoorpanden om te bouwen tot woningen of meer ruimte te maken voor duurzame energieprojecten. Net als bij de transitie in het sociaal domein legt de centrale overheid heel veel verantwoordelijkheden neer bij de lokale overheid. Dat biedt kansen maar ook onzekerheden en

risico's. De uitdaging is om de Drentse inwoners volop te betrekken bij de mogelijkheden van de Omgevingswet en ervoor te zorgen dat participatie voldoende is geborgd.

Wat vindt de PvdA ervan?

De Omgevingswet gaat uit van redzaamheid en participatie. Wij voegen daaraan toe: solidariteit, gemeenschapszin, kleinschalig overleg en onderling vertrouwen. Dat zijn de ingrediënten voor een succesvolle invoering van de Omgevingswet.

- We richten een digitaal en provinciaal loket Omgevingswet in waar de inwoners op een eenvoudige wijze de invoering van de Omgevingswet en wat het voor hem of haar betekent, kunnen volgen.
- We stellen een taakgroep van provincie en gemeenten in die ondersteunt en begeleidt bij de invoering van de Omgevingswet.

4 Krimp en leefbaarheid

Uitdaging 11: Zeker van een leefbaar Drenthe.

De veranderende samenstelling van de bevolking heeft grote gevolgen voor de leefbaarheid in onze provincie. Dat is iets wat ons allemaal aangaat: welvaart is meer dan de materiële factoren. Het is ook de manier hoe we met elkaar samenleven en kansen bieden aan iedereen. Hoe we toegang hebben en houden tot de voorzieningen die we met elkaar betalen, zoals zorg, onderwijs en vervoer. Eenzaamheid van met name ouderen vraagt extra aandacht.

Bevolkingsafname, vergrijzing en ontgroening vragen veel aandacht. De uitdaging is creatieve oplossingen te bedenken en zo de effecten hiervan het hoofd te bieden.

Wat vindt de PvdA ervan?

Verandering van onze bevolkingssamenstelling vraagt met een andere bril naar voorzieningen te kijken. We bepleiten een inclusieve samenleving, waarin ieder naar vermogen de kans heeft mee te doen. Dat vraagt een stevige 'sociale' infrastructuur waardoor niemand buiten de boot hoeft te vallen. We willen ook een sociaal veilig Drenthe.

Wat gaan we doen?

- We verbreden de functie van de dorpshuizen. Het wordt nog meer een ontmoetingspunt waar het leggen van verbindingen tussen mensen en functies centraal staat. Met (ambulante) eerstelijnszorg, ruimte voor ontmoeting en activiteiten, voor startende ondernemers en ZZP'ers.
 - Ook voor bibliotheekvoorzieningen zoals een afhaalpunt en digitale faciliteiten (snel internet, maar ook 'coöperatieve' ICT-voorzieningen).
- We willen dat (lokale) politieposten en andere handhavingsinstanties goed bereikbaar zijn en adequaat reageren op meldingen. Bezuinigingen daarop wijzen we af.
- We bieden financiële 'experimenteerruimte' voor startende ondernemers en innovatieprojecten die gericht zijn op duurzaam en sociaal ondernemerschap en bijdragen aan de leefbaarheid in de dorpen en wijken van Drenthe.
- Er komt er een knooppunt voor laagdrempelige initiatieven van onderop dat organisatorische en financiële ondersteuning biedt. Zo kunnen dorpen van elkaars plannen en initiatieven leren en kennis delen.

Uitdaging 12: Zeker van digitaal

Er groeit een generatie op die nooit een telefoon met snoer heeft gezien. Deze generatie redt zich in het algemeen wel, maar er zijn ook negatieve kanten. Vormen van internet- en gameverslavingen nemen toe. Er zijn ook mensen voor wie het te snel gaat. Daarnaast zien we dat vooral op het gebied van volksgezondheid stappen gezet worden die ervoor zorgen dat we langer zelfstandig kunnen blijven en langer gezond zijn. De uitdaging is iedereen in Drenthe in gelijke mate en op gezonde wijze te laten profiteren van de kansen en mogelijkheden die digitalisering beidt.

Wat vindt de PvdA ervan?

Snelle internetverbindingen zijn voorwaarde voor onze sociale en economische ontwikkeling. Anderzijds maken we ons zorgen over mensen die onvoldoende aansluiting vinden bij de ontwikkelingen en over hen die er overmatig gebruik van maken.

Wat gaan we doen?

• We blijven doorgaan met de plannen waarbij heel Drenthe wordt voorzien van snel internet.

- We steunen plannen en initiatieven, onder meer via de dorpshuizen, die ouderen helpen mee te komen in de digitale mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld zorgverlening.
- We gaan samen met gemeenten na wat we kunnen doen om te grote afhankelijkheid terug te dringen.

Uitdaging 13: zeker van acceptatie

Acceptatie van minderheden is minder vanzelfsprekend dan wij zelf vaak denken. Daar moet hard aan gewerkt worden. Dat geldt voor veel zaken, zoals huidskleur, seksuele geaardheid of herkomst. Drenthe was in 2014 de eerste Regenboogprovincie in Nederland. Met het aannemen van deze motie is een goede stap gezet echter de acceptatie van LHBTI'ers blijft nog steeds niet vanzelfsprekend Dat geldt ook voor Drenten met een andere huidskleur.

Wat vindt de PvdA ervan?

Discriminatie, in welke vorm dan ook, is verwerpelijk. De aandacht om dat te bestrijden blijft ook de komende jaren noodzakelijk.

- Het Meldpunt Discriminatie Drenthe blijven we volop steunen.
- We blijven volop inzetten op LHBTI-beleid met als doel acceptatie, zichtbaarheid, weerbaarheid en veiligheid voor LHBTI'ers een blijvende impuls te geven.

5 Landschap, natuur en water

Uitdaging 14: zeker van een toekomstbestendig landschap

Wie naar Drenthe kijkt ziet vooral een samenhangend landschap. Duizenden jaren van menselijke invloed hebben Drenthe gevormd. Was dat vele eeuwen redelijk met elkaar in balans, we komen de steeds vaker tot de conclusie dat de balans doorgeslagen is ten koste van onze -ook mee door mensen gevormde- natuurlijke rijkdommen. Dan gaat het over uitputting van de bodem, intensieve agrarische activiteiten, achteruitgang van biodiversiteit⁴, bijvoorbeeld de achteruitgang van het insectenstand en de weidevogels, en de gevolgen van de klimaatverandering. Herstel van die balans is nodig.

De kansen voor andere vormen van energieopwekking, een duurzamer gebruik van de bodem, het beter borgen van een goed waterbeheer, het versterken van de natuurnetwerknederland NNN en Natura 2000 gebieden en het vergroten van de biodiversiteit dienen voorop te staan. Kansen die ook mogelijkheden bieden voor werkgelegenheid en die de aantrekkelijkheid van ons landschap vergroten. De uitdaging voor de komende jaren is een stevige impuls te geven aan herstel van ons landschap zodat het een waardige erfenis is en blijft voor hen die na ons komen.

Wat vindt de PvdA ervan?

Voor ons staat de balans tussen beheren, behouden, benutten en beleven van landschap en natuur voorop. Het waterbeheer moet in goed overleg met waterschappen, waterwinbedrijven en gebruikers opnieuw worden bekeken.

Uitbreiding van agrarische activiteiten kan alleen in gebieden waar deze past. Wij kiezen daarbij voor een strikt grondgebonden veeteelt. Het boerenbedrijf ontwikkelt zich mits er meer grond bij dat bedrijf wordt betrokken. We moeten het gebruik van lokaal geprodueerd voedsel stimuleren. We vinden dat de stroomdalen van onze beken in goed overleg met de boeren weer natte beekdalen moeten worden met meer blijvend grasland en meer variatie aan natuur.

Groot wild (edelhert, zwijn en wolf) zo mogelijk op eigen pootjes is welkom. Belangen van grondgebruikers worden daarbij goed afgewogen.

Over energieopwekking zeggen we verderop meer.

Wat gaan we doen?

- We versterken waar dat kan het natuurnetwerknederland NNN en Natura 2000 gebieden
- We versterken de verbinding tussen natuurgebieden.
- We stimuleren, o.a. door middel van kavelruil en gerichte aankopen, de concentratie van grootschalige agrarische activiteiten in de daarvoor aangewezen gebieden. Maatregelen voor het vergroten van de diversiteit van onze natuur steunen we voluit.
- We steunen agrarische ondernemers die hun bedrijf omschakelen naar een ecologisch beheermodel.
- We zorgen voor een goede en snelle afhandeling van schade door de komst van groot wild. Voor de wolf steunen we in het bijzonder die maatregelen die erop gericht zijn schade te voorkomen.

Uitdaging 15: zeker van ons water

Schoon en voldoende water is van levensbelang. Dat is, ook in Drenthe, geen vanzelfsprekendheid.

⁴ Biologische verscheidenheid, aantal soorten planten en dieren

De effecten van medicijnresten en resistente bacteriën in ons drinkwater vormen een probleem dat de komende jaren aandacht verdient. Bovendien zien we nog steeds te veel negatieve effecten van intensief bodemgebruik op ons oppervlakte- en grondwater. Daarom willen we ons water schoon hebben. En een uitdaging is ons water goed te beheren: genoeg bij droogte, maar tijdige afvoer bij natte perioden.

Wat vindt de PvdA ervan?

Overleg met landbouw- en natuurorganisaties blijft nodig om gezamenlijk de waterkwaliteit aan te pakken. Een goede samenwerking tussen waterschappen en provincie is hierin belangrijk. De drinkwaterbronnen, de WMD gebruikt alleen grondwater, moeten beter en langdurig worden beschermd. We vinden ook dat er kritisch moet worden gekeken naar het steeds maar weer veelvuldig oppompen van grondwater. Er moet een beleid ontwikkeld worden waarmee bij grote neerslaghoeveelheden water wordt vastgehouden, zodat we het bij periodes van droogte weer kunnen inzetten. Dat heeft alles te maken met klimaataanpassingen. Dat moet ook doorklinken in de ruimtelijke ordening en feitelijk in alle ruimtelijke plannen en ontwikkelingen.

Wat gaan we doen?

- We brengen in kaart hoe en op welke schaal medicijnresten, gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen etc. van invloed zijn op onze drinkwaterbronnen (oppervlakte en grondwater).
- Ook zal onderzoek naar de nutriëntenbelasting⁵ in zwemwater worden gestimuleerd, zodat we maatregelen kunnen nemen en blauwalg in hete zomers minder zal voorkomen.
- Er komt een waterplan, waarin we vastleggen hoe we omgaan met droogte en wateroverlast en nog meer aandacht wordt besteed aan het bufferen van water.
- We zorgen voor goede en goed bereikbare zwemwaterlocaties met schoon water.
- Bodemdaling wordt tegengegaan doordat we duidelijke keuzes maken waar ruimte is voor natuur, verstedelijking en landbouw.
- We gaan na op welke manier we de belasting van onze bodem door agrarische activiteiten kunnen verminderen.

_

⁵ Nutriënten: voedingsstoffen, hier bijvoorbeeld stikstof en fosfaten

6 Klimaatverandering en energie

Uitdaging 16: Zeker van een duurzame toekomst

Klimaatverandering gaat sneller dan veel mensen denken.

In 2015 is in Parijs afgesproken dat de temperatuur op de aarde met maximaal twee graden mag stijgen. Om dat te bereiken moet er veel gebeuren. Daarom zijn andere energiebronnen nodig zoals herwinbare biobrandstoffen, zon en wind, en ook waterstof. Daarnaast moet de vraag naar energie worden beperkt en dat gaat iets betekenen voor onze manier van leven.

De energietransitie is voor iedereen ingrijpend, en dat gaat om meer dan centen. De uitdaging is de lusten en lasten van de energietransitie op een eerlijke wijze te verdelen.

Wat vindt de PvdA ervan?

We hebben geleerd van de gang van zaken rond windenergie. We willen dat geen tweede keer. Dat houdt in dat we baas willen blijven over onze eigen duurzaamheidsopgave.

Het benutten van het landschap voor energieopwekking (zonnepanelen, windmolens) moet zo gebeuren dat enerzijds de gevolgen voor omwonenden en landschap acceptabel blijven en anderzijds zo worden georganiseerd dat de samenleving er ook positief door wordt gestimuleerd. ledereen moet kunnen profiteren van de "gratis" energiebronnen. Daarbij moet er vooral samen worden gewerkt om de immense opgave het hoofd te bieden. Denk aan de inzet van coöperaties of andere collectieve voorzieningen zoals dorpsmolens. Omwonenden participeren op deze manier in de energievoorziening in hun leefomgeving. ledereen moet kunnen deelnemen in projecten als zonneakkers en windturbines.

Wat gaan we doen?

- Waar mogelijk en verantwoord maken we experimenten voor nieuwe vormen van energieopwekking mogelijk.
- Er komt onderzoek naar de gevolgen voor flora en fauna van de aanleg van grootschalige zonneparken. Vooral het gebruik van daken voor zonne-energie steunen we.
- Als coöperaties worden opgericht die zelf energie opwekken en onderlinge kennis en middelen gebruiken en zo elkaar verder helpen steunen we dat. Als dat geen oplossing is, dan biedt de oprichting van een overheidsbedrijf met een laagdrempelige toegang kansen.

Uitdaging 17: Zeker van een veilige ondergrond.

Onze bodem is voor een belangrijk deel leverancier van alles wat wij nodig hebben om te kunnen leven. Voedsel, water en deels ook energie. Door een groeiende wereldbevolking en toenemende economische activiteiten staat de toekomst van een veilige ondergrond onder druk. De verleiding is groot om veel van wat wij overbodig vinden of waar we last van hebben, in de grond te stoppen. De voortdurende discussie over CO2 opslag is hiervan een bekend voorbeeld.

De uitdaging is met de Drentse bodem zodanig om te gaan dat er geen schade en gevaar voor toekomstige generaties ontstaat.

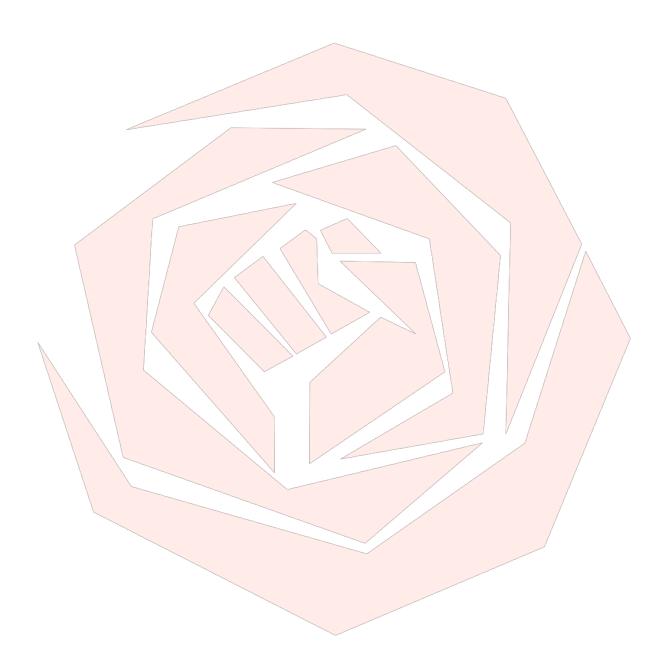
Wat vindt de PvdA ervan?

We vinden het begraven van afvalstoffen geen adequate oplossing. Industrie en landbouw in Drenthe moeten inzetten op het opwaarderen en hergebruik van afvalstoffen.

Wat gaan we doen?

We werken op geen enkele manier mee ondergrondse "opslag" van afvalstoffen.

• We zetten in op het verwerken van afvalstoffen inclusief CO2 tot nieuwe grondstoffen. Samen met waterschappen en gemeenten willen we de kansen daarin verzilveren door innovaties op dat gebied te ondersteunen.

7 Mobiliteit

Uitdaging 18: Zeker van verkeersveiligheid

Drenthe is een verkeersveilige provincie. Dat is belangrijk voor onze provincie die relatief dunbevolkt is maar het hoogste autobezit van het land kent. Toch kennen we knelpunten op het gebied van doorstroming, veiligheid op N-wegen en het veranderende fietsverkeer. Soms is het verkeerskundig noodzakelijk maatregelen te nemen en het wegennet uit te breiden.

Technologische ontwikkelingen komen in snel tempo op ons af. Zelfrijdende auto's en zelfrijdend vrachtvervoer zijn geen utopie meer. De uitdaging is de verkeersveiligheid in het verkeer én bereikbaarheid naar en binnen onze provincie in balans te brengen en te houden.

Wat vindt de PvdA ervan?

We vinden dat Drenthe de veiligste auto-, fiets- en wandelprovincie moet zijn en blijven. Verbeteringen blijven altijd nodig en zoeken wij veelal in innovatieve oplossingen. De fiets heeft daarbij een streepje voor. En net als in de rest van Nederland moet de fietser in Drenthe op rotondes binnen bebouwde kom dezelfde voorrang krijgen als het snelverkeer.

Wat gaan we doen?

- We experimenteren met innovatieve en duurzame oplossingen en infrastructuur die de verkeersveiligheid verbeteren. We steunen initiatieven die daar een bijdrage aan leveren.
- Bomenkap langs wegen staan we slechts bij hoge uitzondering toe.
- We richten de provincie goed in voor de vele vormen van fietsverkeer.

Uitdaging 19: Zeker van bereikbaarheid

Het wonen op het platteland heeft charme maar soms is een leefbaar platteland nog geen goed bereikbaar platteland. Zeker voor wie aangewezen is op hulp schiet het bestaande openbaar vervoer soms tekort. En aan burenhulp zitten ook grenzen. Of je nu de dokter, het ziekenhuis of het theater wilt bezoeken: je bent altijd aangewezen op een vorm van (collectief) vervoer.

De uitdaging is dat iedereen in Drenthe kan wonen waar hij of zij wil en tegelijk in staat is andere plaatsen en voorzieningen te bereiken wanneer dat gewenst of nodig is.

Wat vindt de PvdA ervan?

We vinden dat hoe en waar je woont ten opzichte van de voorzieningen waar je gebruik van wilt of moet maken, geen rol mag spelen. In het ideale geval lost een (kleinschalige) gemeenschap de eigen vervoersproblemen op. Nieuwe technologieën komen hierbij goed van pas. Waar nodig moet de overheid helpen.

En geen snelle verbindingen zonder tussenstop in Drenthe.

- We gaan per kern of gemeenschap steeds weer na waar behoefte aan is en bedenken daar passende oplossingen voor. Experimenten daarvoor steunen we, ook met geld als dat nodig is.
- Er komen meer experimenten die ook goed voor het milieu zijn zoals vormen van autodelen (steden) en autonome voertuigen (platteland).
- We voeren een witte E-bike fietsenplan⁶ in.

⁶ Witte E-bike fietsenplan: voorziening waarmee gedeeld openbaar gebruik van elektrische fietsen mogelijk wordt.

 Voor leerlingen uit de buitengebieden zorgen we voor goede fiets- of openbaar vervoersvoorzieningen naar de scholen.

Uitdaging 20: Zeker van een goede verkeersstructuur

De vraag naar meer asfalt zal de komende jaren aanhouden. Aanpassingen of uitbreidingen van infrastructurele werken voor autoverkeer zijn duur en tijdrovend. En vaak creëren ze meer aanbod en soms geen echte oplossingen. Maar innovatie en anders denken en doen krijgen ook hier effecten. Natuurlijk blijven er verkeersknelpunten die de ontwikkeling van Drenthe negatief beïnvloeden. En we willen zowel de economische (stedelijke) centra als het platteland bereikbaar houden. De uitdaging is verkeersproblemen (filedruk) op te lossen zonder daarbij het ruimtelijk karakter en de schoonheid van Drenthe ernstig aan te tasten.

Wat vindt de PvdA ervan?

We willen reële, betaalbare en duurzame oplossingen voor problemen met betrekking tot bereikbaarheid en doorstroming van gemotoriseerd verkeer. We zijn terughoudend in het aanleggen van meer asfalt.

- We investeren alleen daar waar het absoluut noodzakelijk is en natuur en milieu voldoende worden gecompenseerd. Openbaar vervoer en snelle fietsverbindingen hebben onze voorkeur.
- We zetten in op verbetering en eventueel uitbreiding van spoorverbindingen. Zowel voor Drenthe en het Noorden als nationaal (snelle oost-west verbinding) en internationaal (Duitsland, Scandinavië).

8 Toerisme

Uitdaging 21: Zeker aantrekkelijk.

Toerisme is een van de dragers van onze economie en zal de komende jaren verder groeien. De Werelderfgoedstatus voor de Koloniën van Weldadigheid en het Geopark de Hondsrug zullen die groei verder versterken.

De uitdaging is die groei mogelijk te maken maar tegelijk te laten samengaan met een verantwoord gebruik van onze natuurlijke rijkdommen, waarbij kwaliteit van het aanbod dat we bezoekers doen, voorop staat.

Wat vindt de PvdA ervan?

Groei is geen doel op zich. Evenwicht tussen landschap, natuur en toerisme staat voorop. De kernkwaliteiten van Drenthe verdragen zich minder goed met ongebreidelde groei van voorzieningen. Kleinschaligheid koesteren we. Waar dagrecreatie op grote schaal plaatsvindt moeten we voorzichtig zijn met verdere groei.

Provincie en de waterschappen moeten nog nauwer gaan samenwerken met natuurorganisaties en het recreatieschap, bijvoorbeeld op het terrein van beheer, educatie en het aanleggen van fiets- en wandelroutes.

- We versterken voorzieningen voor verblijfsrecreatie, waaronder sanering van verouderde voorzieningen, waarbij we experimenteren met de aanpak. Natuurgebieden worden daarbij versterkt en/of ontzien.
- Voor campers komen meer plekken. Die koppelen we zoveel mogelijk aan bestaande voorzieningen.
- Het plan voor vitale vakantieparken wordt uitgevoerd. We gaan dat nauwlettend volgen.
 Mocht dat geen gedragen oplossingen opleveren dan kijken we samen met gemeenten naar andere mogelijkheden.
- Mogelijkheden voor (sportief) fietsen en wandelen verbeteren we waar dat nodig is en waar dat kan. De aanleg van een netwerk van wandelknooppunten helpen we op weg.
- De mogelijkheden van de Koloniën van Weldadigheid bouwen we verder uit, onder meer door vernieuwing en verbetering van de bezoekerscentra.
- Vaarrecreatie heeft goede voorzieningen nodig. Die langs de provinciale vaarwegen verbeteren we waar nodig samen met waterschappen en gemeenten.

9 Cultuur

Uitdaging 22: cultuur, zeker voor iedereen.

Onze identiteit vinden we terug in onze geschiedenis, ons (im)materiële erfgoed, onze taal en de manier waarop we onszelf zien. Wat we als 'cultuur' ervaren is voor iedereen anders: cultuur is meer dan musea, bibliotheken en theaters. Piratenmuziek bijvoorbeeld vormt voor een grote groep inwoners een belangrijk onderdeel van hun belevingswereld. Juist die diversiteit vraagt het cultuuraanbod zo in te richten dat er voor iedereen iets te beleven valt: voor inwoners én voor toeristen die onze mooie provincie bezoeken.

De uitdaging is cultuur voor iedereen toegankelijk te houden en daarmee een goed leefklimaat in de eigen regio te versterken. Dit geldt vooral ook voor jongeren: festivals en activiteiten in de buurt zijn voor hen belangrijk in de keuze of ze tijdens of na hun studie in Drenthe blijven wonen of er terugkeren.

Wat vindt de PvdA ervan?

In Drenthe geven we cultuur de ruimte, letterlijk en figuurlijk. We willen een gevarieerd cultuuraanbod. Een bloeiend cultureel leven is een belangrijke factor voor een fijn woonklimaat. We kijken bij het investeren in cultuur verder dan de directe economische opbrengsten. Investeren in cultuur vraagt durf en waardering voor de 'intrinsieke' waarde van kunst en cultuur.

Kunst kan verbinden, mag af en toe schuren en brengt mensen dichter bij elkaar. Het stimuleert bovendien de creativiteit in mensen, in hun vrije tijd én in hun werk.

Cultuur 'van onderop' verdient steun. Popcultuur vatten we breed op: behalve muziek, ook dans (zoals *streetdance*), *gaming* en digitale kunst. Talent uit de regio en culturele initiatieven vanuit de lokale bevolking verdienen ook ondersteuning.

Wat gaan we doen?

- We koesteren onze grote publiekstrekkers en blijven hen ook de komende vier jaar ondersteunen.
- We investeren in projecten die de verbinding leggen tussen onze geschiedenis, ons culturele erfgoed en het Drentse cultuurlandschap.
- We geven meer ruimte voor het ondersteunen van cultuur 'van onderop', en stimuleren popcultuur en festivals die Drenthe laten bruisen – voor jong en oud. Daarvoor stellen we apart geld beschikbaar, dat laagdrempelig beschikbaar komt.
- We zorgen dat door samenwerking er één kernpodium voor pop komt.
- Samen met gemeenten zorgen we voor een goede spreiding van culturele voorzieningen en activiteiten.

Uitdaging 23: Zeker veur streektaol!

Oonze taol is ien van de belangriekste dragers van wat we 'identiteit' nuumt. Het Drents, onderdeel van het Nedersaksisch, kan nog aaltied op veul waordering rekenen. Maor stiet ok slim onder druk, deur de standaardtaol en vremde taolen zoas het Engels. Ok draagt olders het minder over an de kinder.

Het Riek en de provincies waor Nedersaksisch spreuken wordt hebt körtleden een convenant ondertekend waor ze ofspreuken hebt heur in te zetten veur dat Nedersaksisch.

De uutdaging is de streektaol waor meugelijk te ondersteunen en goed uutvoering te geven an het convenant.

Wat vindt de PvdA dervan?

Streektaol is belangriek, het is stark verbunden met oonze identiteit. Het convenant over het Nedersaksisch gef neie kaansen, maor ok verplichtings. De provincie mut samen met Riek en aandere provincies an de gang met het starker maken van oonze streektaol. Onderwies is daorbij slim belangriek.

Wat gaow doen?

- Oonze streektaol bevörder we met ondersteunen van het Huus van de Taol en het lectoraat Tweitaoligheid an NHLStenden.
- We steunt plannen die het gebruuk en de zichtbaorheid van de streektaol anmoedigt.
- Der komp een leegdrempelig Drentstaolig tv-programma richt op taol, cultuur en geschiedenis via RTV Drenthe.

Uitdaging 24: zeker de bibliotheek!

Door teruglopende inwoneraantallen komen bibliotheken onder druk te staan. De digitalisering stelt andere eisen aan bibliotheken als plekken van ontmoeting, educatie en debat. De toegang tot (digitale) boeken, tijdschriften en andere informatie is van belang voor onze inwoners. De uitdaging is de toegang tot informatie en ontwikkeling voor iedereen zo laagdrempelig te maken.

Wat vindt de PvdA ervan?

We vinden dat bibliotheekfuncties voor iedereen toegankelijk moeten blijven, ook in de dorpen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de instandhouding van de lokale bibliotheken, maar de provincie heeft de taak een goede spreiding van bibliotheekvoorzieningen en innovatie te bevorderen. Daarom zien we de samenwerking tussen individuele gemeenten en de provincie als speerpunt. Dat vergt toewijding van beide partijen: extra provinciale middelen zijn geen vervanging van de bijdragen van gemeenten.

- We investeren in (flexibele) servicepunten. De provincie blijft innovatie en digitalisering van bibliotheekvoorzieningen ondersteunen.
- We geven bibliotheken een forse steun in de rug bij de aanpak van laaggeletterdheid. Dat doen we door programma's zoals het succesvolle 'Letter voor letter' en het ondersteunen van taalpunten en taalcoaches. Daarbij is ruimte om de 'digitale weerbaarheid' van jongeren én ouderen te versterken.

10 Sport

Uitdaging 25: Zeker in beweging!

Sport verbindt, sport biedt plezier en sport houdt gezond. Sport groeit, vooral sportbeoefening die op individuele basis plaatsvindt. Daardoor komt sporten in verenigingsverband onder druk te staan. Bestuurders, vrijwilligers en technisch kader zijn moeilijker te vinden. Dat brengt risico's met zich mee, want vooral kinderen beginnen juist met sporten bij sportverenigingen.

Sportverenigingen spelen een belangrijke rol bij de leefbaarheid van dorpen en wijken. Voor ontmoeting, voor kadervorming en voor het versterken van de gemeenschap. Sporten heeft bovendien positieve effecten op de gezondheid: het werkt preventief tegen de ontwikkeling van allerlei ziektes en overgewicht.

De eerste uitdaging is voor ons om sporten in Drenthe te stimuleren en betaalbaar te houden. Topsport is ook een uithangbord. Sportevenementen brengen Drenthe onder de aandacht. Visitekaartjes zoals de TT en FC Emmen zijn van grote waarde. Grote evenementen stimuleren mensen te gaan sporten. De uitdaging hierbij is die evenementen tegen een redelijke bijdrage van de gemeenschap te laten plaatsvinden en de verbinding te leggen met sportbeoefening.

Wat vindt de PvdA ervan?

Sporten hoort bij een gezonde levensstijl. Daarom stimuleren we sport van harte: de provincie is verbinder en helpt gemeenten en verenigingen om sport toegankelijk te maken voor iedereen. Instellingen die zich richten op ondersteuning van verenigingen moeten gesteund worden. Goede plannen die de breedtesport verder verbeteren kunnen op onze steun rekenen. We maken ons zorgen, nu steeds minder kinderen goed zwemonderwijs volgen. Grote evenementen zoals de Formule 1 zijn welkom, maar de prijs die we ervoor willen betalen is wel aan grenzen gebonden: we zijn geen hoofdsponsor.

- Sport Drenthe blijven we volop steunen.
- We blijven sportclubs helpen met het verduurzamen van hun accommodaties.
- Het accent blijft liggen op de breedtesport. Fietsen heeft een streepje voor.
- We gaan een plan maken waarmee het zwemonderwijs wordt versterkt. Dat doen we samen met gemeenten, zwembaden en zwemverenigingen. Daar steken we geld in.
- We gaan een fonds instellen voor experimenten in sport en bewegen en stemmen dat af met gemeenten.

11 Over de grens

Uitdaging 26: zeker van goede buren en verre vrienden

Het onderhouden van een goede relatie met de buren is voor Drenthe belangrijk. Het gaat dan om gezamenlijk optrekken in Noordelijk verband richting Den Haag en/of Brussel of met partners van elders.

Daarbij speelt het SNN een grote rol. Ook het onderhouden van relaties met het aangrenzende Duitsland is van grote betekenis. De uitdaging is de bestaande samenwerkingsvormen verder te versterken en als dat nodig is nieuwe vormen te zoeken.

Wat vindt de PvdA ervan?

Drenthe moet samenwerken. Dat is voorwaarde om onze belangen op landelijk en Europees niveau te behartigen. We streven naar een nauwe samenwerking daar waar dat wenselijk en noodzakelijk is. Als dat helpt zoeken we andere vormen.

Belemmeringen (belastingen, diploma's) voor werken over de grens moeten we wegwerken.

Wat gaan we doen?

• Wij blijven in gang gezette initiatieven ondersteunen en zoeken vooral aansluiting bij de al bestaande samenwerkingsverbanden, zoals de Duitslandagenda en EemsDollardregio. Maar we gaan ook zoeken naar nieuwe wegen die van nut kunnen zijn voor de regio.

12 Over de centen

Uitdaging 27: zeker met de centen

De provincie staat er financieel redelijk voor, zeker nu de economie aantrekt. Maar we zijn geen rijke provincie. Waar andere provincies grote reserves hebben, zijn we relatief arm. Dat bemoeilijkt soms onze onderhandelingspositie.

En de toekomst laat ook zorgen zien, als het Rijk het geld gaat herverdelen.

De uitdaging is de provincie financieel gezond te houden en de lasten voor inwoners waar dat kan terug te dringen.

Wat vindt de PvdA ervan?

Goed omgaan met de centen is vanzelfsprekend. Maar sparen is geen doel op zich. Belastingen en heffingen worden alleen verhoogd als dat absoluut noodzakelijk is.

- Verantwoord omgaan met de middelen.
- Reserves worden verstandig benut.
- De opcenten op de motorrijtuigenbelasting blijven als het enigszins kan gelijk.

